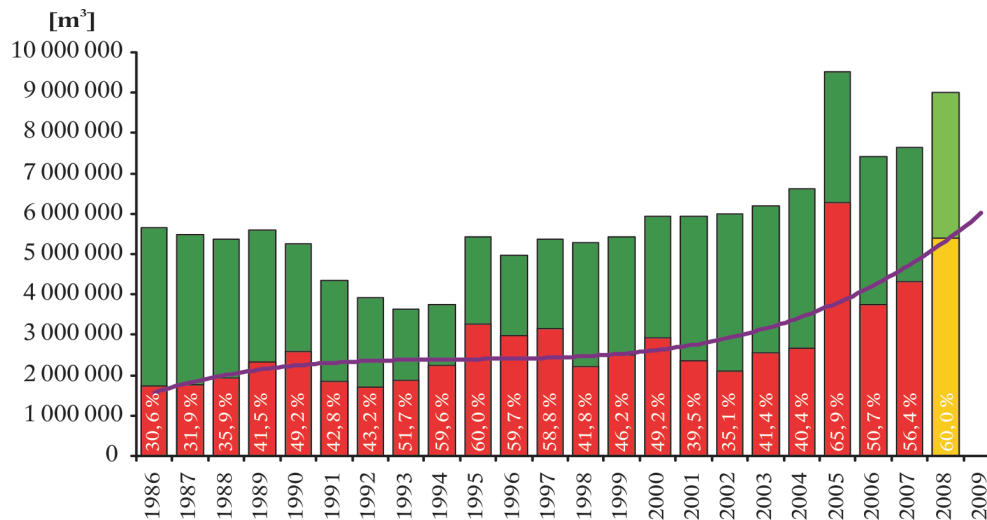

3.3 VPLYV ZDRAVOTNÉHO STAVU LESNÝCH PORASTOV NA VÝVOJ ŤAŽIEB (Ing. J. Varínsky, CSc.)

Vývoj podielu náhodných ťažieb na celkových ťažbách sa sleduje od roku 1986 (obr. 23). V dlhodobom trende sa od roku 1993 zaznamenáva temer plynulý nárast celkových ťažieb (z 3,6 mil. m³ v roku 1993 na súčasných 7,6 mil. m³). V rokoch 1998 – 2004 podiel náhodných ťažieb klesá na 40 %. Veterná kalamita z novembra 2004 spôsobila, že rok 2005 bol aj v tomto ohľade výnimočným, celková aj náhodná ťažba dosahujú absolútne i relatívne maximum (celková 9,5 mil. m³; náhodná 6,3 mil. m³ = 66 %). V roku 2007 sa náhodné ťažby sústredili na likvidáciu následkov veterných kalamít (hlavne po víchrici z 23. augusta 2007), ale predovšetkým na spracovanie pretrvávajúcej podkôrnikovej kalamity. Po prvýkrát od sledovania príčin náhodných ťažieb prevýšilo množstvo spracovanej podkôrnikovej kalamity (2,02 mil. m³) spracovanú kalamitu vetrovú (1,94 mil. m³). Vo väčšine subjektov s prevahou ihličnatých porastov boli okrem výchovných ťažieb úmyselné ťažby zastavené. V konečnej bilancii výška náhodných ťažieb za rok 2007 prekročila 4,31 mil. m³, čo je 56,4 % z ročnej ťažby (tab. 7). Až 91 % z náhodnej ťažby predstavuje ihličnatá hmota (3,92 mil. m³), z toho 70 % je sústredené do rubných porastov. Aj tak v porovnaní s rokom 2005 klesol objem náhodných ťažieb na Slovensku o 2,0 mil. m³.

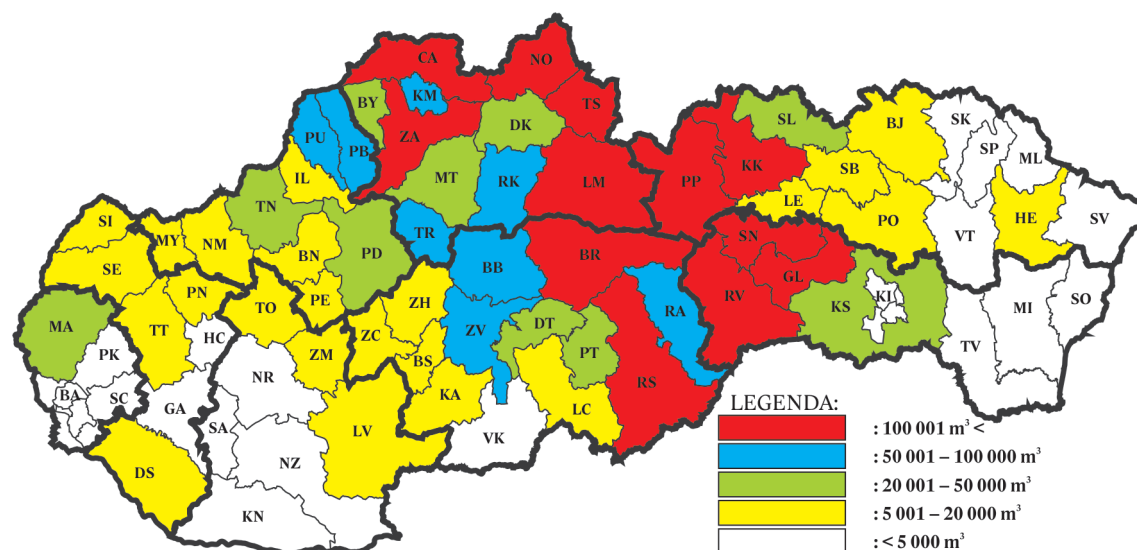
Obrázok 23 Vývoj celkových (zelená farba) a náhodných ťažieb (červená ťažba) s prognózou pre rok 2008

ZDRAVOTNÝ STAV LESOV SLOVENSKA

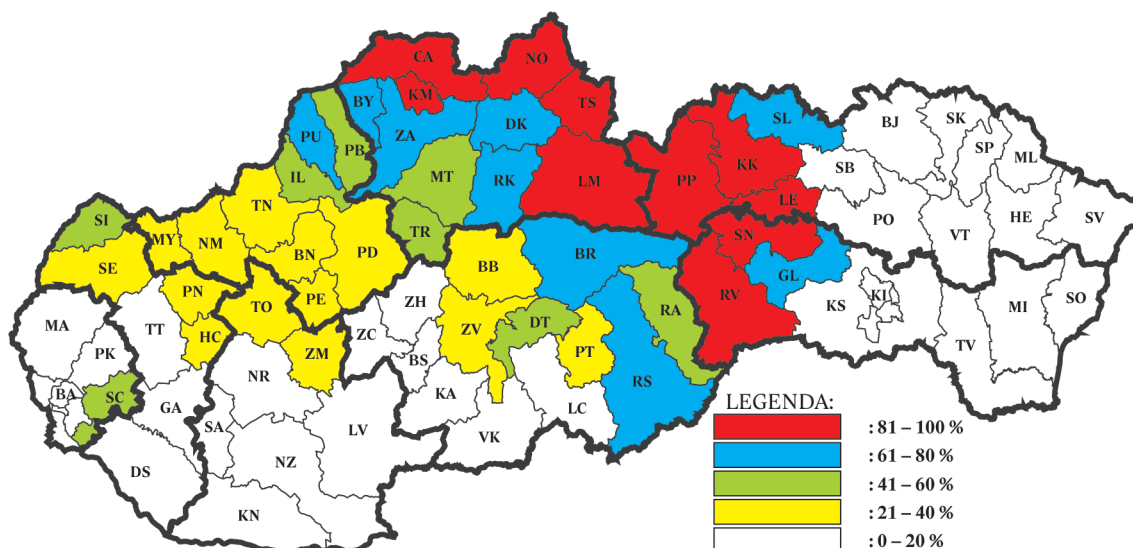
Tabuľka 7 Štruktúra ťažby v roku 2007 podľa Hlásení L 116

Druh ťažby	Ihličnaté dreviny			Listnaté dreviny			Spolu
	Predrubná	Rubná	Spolu	Predrubná	Rubná	Spolu	
Náhodná	1 161 676	2 761 571	3 923 247	135 040	254 644	389 684	4 312 931
Úmyselná + mimoriadna	235 856	771 591	1 007 447	582 167	1 747 120	2 329 287	3 336 734
Spolu	1 397 532	3 533 162	4 930 694	717 207	2 001 764	2 718 971	7 649 665

Geografické rozmiestnenie náhodných ťažieb kopíruje oblasti, kde je sústredené chradnutie smrečín, oblasti postihnuté veternou kalamitou a oblasti s premnoženým podkôrnym hmyzom (obr. 24). Najvyšší podiel náhodných ťažieb je v Žilinskom (81,4 %) a Prešovskom (60,3 %) kraji, Košický (57,8 %) a Banskobystrický kraj (53,0 %) sa len málo odchyľujú od celoslovenského priemeru. V štyroch okresoch Žilinského kraja (CA, KM, NO, TS) prekračuje náhodná ťažba 90 %, len o niečo za nimi zaostáva okres Liptovský Mikuláš, najviac postihnutý veternou kalamitou z augusta 2007. Náhodná ťažba v týchto 5 okresoch prekračuje 1 mil. m³. V Prešovskom kraji je situácia obdobná, v okresoch Kežmarok, Poprad a Levoča prekračujú náhodné ťažby 90 % a spolu predstavujú cez 900 tis. m³ kalamitnej hmoty. V Košickom kraji medzi kalamitné možno zaradiť okresy Rožňava (87,5 %), Spišská Nová Ves (86,3 %) a Gelnica (77,7 %) s celkovým objemom vyťaženej kalamitnej hmoty viac ako 500 tis. m³. V Banskobystrickom kraji je to predovšetkým Brezno (470 tis. m³ = 78,7 %) a Rimavská Sobota (140 tis. m³ = 68,3 %). Celkovo v 10 okresoch náhodné ťažby prekračujú 80 % a v ďalších 9 okresoch 60 % (obr. 25).

Obrázok 24 Objem náhodnej ťažby podľa okresov v roku 2007

Obrázok 25 Percentuálny podiel náhodnej ťažby na celkových ťažbách podľa okresov v roku 2007